

on, hvor Danmark enten ikke kunne deltage overhovedet eller kunne blokere for hele det europæiske samarbejde. Derfor var det vigtigt at lave nogle stopklodser for, hvad det danske Folketing og den danske befolkning ikke ville være med til.

Jeg vil gerne sige her, og jeg har sagt det tidligere, at det er SF's fortjeneste, at vi overhovedet fik mulighed for igen at stemme om Maastrichttraktaten. Det krævede et ikke ubetydeligt politisk mod at skifte fra en anbefaling af et nej til en anbefaling af et ja, men derimellem ligger selvfølgelig processen med de fire forbehold. SF udviste et betydeligt politisk mod, som jeg også synes har båret frugt, og jeg synes også, SF stadig skal holde sig til i debatten om, hvordan EU skal udvikle sig, og hvordan forbeholdene eventuelt fortsat skal bestå. Selvfølgelig kan Danmark godt leve med forbeholdene. Det kan vi da godt, og det gør vi jo også. Hvis man ser på resultatværdien efter formandskabet, kan man jo læse side op og side ned, hvad der er opnået på f.eks. området med de retlige indre anliggender.

Men det, der ikke står på resultatværdien, er, at på en hel del af de områder, hvor der er opnået resultater, skal Danmark nu stå med hatten i hånden og bede de øvrige lande om parallellaftaler. Det har vi ikke fået nogen afklaring på endnu, så vi ved endnu ikke, om vi selv kan være med til at gennemføre de glimrende ordninger, som vi, om jeg så må sige, har lagt navn til i forbindelse med formandskabet. Jeg synes, det er et problem, at vi ikke kan sige: Lad os nu se på disse forbehold på ny og se, om der er nogle af dem, der skal fjernes.

Forsvarsforbeholdet har vi allerede talt om, og her mener jeg, at tiden nu er kommet, hvor man kan sige, at det er åbenlyst, at det danske forsvarsforbehold ikke tjener det formål, det tjente dengang. I virkeligheden kan man sige, at EU på mange måder har bevæget sig i den retning, vi ønskede, og det var jo netop det, der var vigtigt ved forbeholdene: at beskrive, hvad det er for en udvikling, vi er bekymrede over.

En del af den udvikling kom ikke – måske på grund af forbeholdene, måske på grund af den debat, som Danmarks nej i 1992 affødte. Det kan vi ikke vide, men sikkert er det i hvert fald, at især på det retlige område og på forsvarsområdet kom udviklingen til at tage en anden vej, end vi frygtede. Det synes jeg godt man kan kvittere for, og det kan man også godt forklare befolkningen nu 10-11 år efter.

Til sidst vil jeg sige noget om de nye opgaver, der kommer, og som statsministeren nævnte i sin tale. Der kommer en ny traktat. Der arbejder et konvent i øjeblikket, og nu er det på høje tid, vi får konventionsdiskussionen ind i Folketingsssalen, får regeringen til at prioritere konventarbejdet og også sørge for, at Danmarks synspunkter kommer med i konventet.

Men jeg er meget bekymret for, at man vil udskyde opgøret med forbeholdene og koble det sammen med en afstemning om traktaten. Vi vil selvfølgelig til enhver tid støtte en ophævelse af forbeholdene, og det har vi også allerede bebudet, fordi vi har fremsat forslag om det for Folketinget. Men jeg kan godt forestille mig, at der kan komme problemer. Hvis en ny traktat bliver udformet på en sådan måde, at den i realiteten afskaffer forbeholdene, og man præsenterer befolkningen for en pakke, der hedder: Stem om traktaten og stem om de fire forbehold – ja, så stemmer befolkningen ja til traktaten og nej til at ophæve de fire forbehold, og så står vi med et problem, som bliver uendelig svært at forklare befolkningen.

Vi er langt mere enige med udenrigsministeren og Det Konservative Folkeparti, end vi er med statsministerens parti og ideen om at begive sig ud i en sådan big bang-afstemning, som synes at være statsministerens foretrukne model. Inden man begiver sig ud i en sådan model, synes jeg, man skal overveje meget, meget nøje, hvad det er for nogle spørgsmål, man skal præsentere befolkningen for, og hvad man kan blive beskyldt for bagefter, manipulation og hemmelighedskræmmeri osv., osv., og for på en eller anden måde at prøve at snyde eller fifle med forbeholdene. Jeg synes, det vil være mest ærligt at sige: Forbeholdene har tjent deres formål. Nu har de bestået i 10 år, og vi har brugt dem, men vi behøver dem ikke mere, så vi kan afskaffe dem, og det hellere i dag end i morgen.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

For det første er jeg lidt forundret over, at fru Elisabeth Arnold kritiserer, at skattepakken ikke kom på plads.

Vi er faktisk blevet pålagt fortrolighed af finansministeren i denne sag, men uden at bryde fortroligheden kan jeg i hvert fald godt sige – og det ved fru Elisabeth Arnold udmærket – at det jo ikke er rigtigt, at det især er i EU-regi, problemet er stort. Det er bl.a. et land som Schweiz,